

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN BUCUREȘTI

**Consiliul pentru Studii Universitare de Doctorat
Școala doctorală de Cibernetică și Statistică Economică**

**ANALIZA ECONOMETRICĂ PRIVIND DISCRIMINAREA
ÎNTRU DIVERSE GRUPURI DE PERSOANE**

Ionela-Roxana Glăvan

Conducător științific: Prof. univ. dr. Tudorel Andrei

București, 2018

CUPRINS

REZUMAT	i
MULȚUMIRI	iii
LISTA ABREVIERILOR.....	vii
LISTA TABELELOR	ix
LISTA FIGURILOR.....	xi
LISTA ANEXELOR.....	xiii
CAPITOLUL 1	
INTRODUCERE	1
1.1 Domeniul tezei de doctorat	2
1.2 Scopul tezei de doctorat	3
1.3 Conținutul tezei de doctorat	5
CAPITOLUL 2	
DISCRIMINAREA - CONTEXTUL ȘI CADRUL INSTITUȚIONAL, JURIDIC ȘI LEGISLATIV - FUNDAMENTE	7
2.1 Introducere	7
2.2 Conceptul de discriminare – fundamente.....	8
2.3 Contextul european privind combaterea discriminării.....	13
2.4 Cadrul instituțional și legislativ privind combaterea discriminării în România	17
2.5 Economia socială și grupurile vulnerabile	20
2.6 Concluzii	24
CAPITOLUL 3	
ANALIZA INDICATORILOR INEGALITĂȚII, EXCLUZIUNII SOCIALE ȘI DISCRIMINĂRII PE CRITERII DE GEN ÎN ROMÂNIA ȘI EUROPA	25
3.1 Introducere	25
3.2 Decalajul de gen pe piața forței de muncă - tendințe și considerații.....	27
3.2.1 Analiza diferențelor esențiale între femei și bărbați pe piața muncii	27
3.2.2 Diferența de gen în participarea la forța de muncă	30
3.3 Fenomenul segregării ocupaționale de gen	33
3.3.1 Angajarea temporară cu durată determinată	39
3.3.2 Locurile de muncă cu jumătate de normă	39
3.3.3 Lucrătorii pe cont propriu.....	40

3.6 Concluzii	42
---------------------	----

CAPITOLUL 4

ANALIZA DIFERENȚELOR DE GEN ȘI EFECTELE PARENTALE ASUPRA SALARIILOR FOLOSIND DESCOMPUNEREA BLINDER OAXACA	45
4.1 Introducere	47
4.2 Cadrul econometric - date și metodologie.....	49
4.2.1 Descompunerea Blinder-Oaxaca în două componente	49
4.2.2 Descompunerea Blinder-Oaxaca în trei componente.....	51
4.2.3 Sensibilitatea rezultatelor și alegerea categoriei de bază omisă	52
4.2.4 Descrierea datelor	53
4.3 Rezultate și discuții.....	58
4.3.1 Diferențe salariale de gen	58
4.3.2 Maternitatea – factor al diferențelor salariale	72
4.4 Concluzii	77

CAPITOLUL 5

ANALIZA INEGALITĂȚII VENITURILOR POPULAȚIEI DIN ROMÂNIA	79
5.1 Introducere	80
5.3 Cadrul teoretic și metodologic	82
5.3.1 Concepte și date utilizate în studiu	82
5.3.2 Metodologia aplicată în realizarea studiului.....	88
5.4 Descompunerea inegalității veniturilor după gen	91
5.5 Variația diferențelor salariale de gen în România	98
5.6 Concluzii și recomandări	109

CAPITOLUL 6

CONCLUZII	113
6.1 Rezultate obținute	113
6.2 Contribuții originale.....	117
6.3 Lista lucrărilor originale	120
6.4 Perspective	121
REFERINȚE BIBLIOGRAFICE.....	123
ANEXA 1	139

CUVINTE CHEIE

- **Analiză econometrică**
- **Discriminare**
- **Grupuri de persoane**
- **Descompunere salarială**
- **Diferență salarială**
- **Descompunere Blinder-Oaxaca**
- **Index Gini**

SINTEZA LUCRĂRII

Scopul acestei cercetări este de a analiza evoluția discriminării salariale de gen în România. Este important de reținut faptul că acest studiu analizează doar câștigurile date de veniturile din salarii ale persoanelor angajate, și nu veniturile gospodăriilor sau inegalitățile globale, cele din urmă fiind direct afectate de schimbările apărute la nivelul numărului de șomeri. Metodele Oaxaca-Blinder și descompunerea indicelui Gini extins au fost utilizate pentru a investiga dacă există discriminare salarială.

Teza de față are următoarele obiective:

- să prezinte și să identifice grupurile vulnerabile și să sporească cunoștințele despre egalitate și incluziune socială
- compararea principalilor indicatori ai excluziunii sociale și ai discriminării de gen în România și în Europa
- să investigheze tendințele privind diferențele salariale între femei și bărbați și nivelul de remunerare pentru femei și bărbați
- analizarea diferențelor de gen și efectele parentale asupra salariilor
- studierea evoluției discriminării salariale pe criterii de gen după aderarea României la Uniunea Europeană

Prin obiectivele sale, cercetarea de față prezintă o analiză a diferenței de remunerare între femei și bărbați prin evaluarea evoluției de-a lungul timpului și implicațiile pe care le au parentalitatea, vârsta sau sectorul de activitate asupra persistenței acestor diferențe în România. Cercetarea, pe care am elaborat-o, este de interes pentru toți factorii de decizie politică, pentru a completa cadrul legislativ existent din domeniul analizat și pentru a aloca resursele necesare îmbunătățirii situației economice consemnate în România între diverse grupuri de persoane. Studiul este folositor cercetătorilor din domeniu, deoarece prezintă tendințele înregistrate în cadrul diferențelor salariale între femeile și bărbații din România și oferă o perspectivă de actualitate aducând în primplan principalele instrumente de analiză utilizate la nivel internațional.

Teza este structurată în VI capitole:

- În Capitolul 1 am realizat o scurtă prezentare a scopului și domeniului tezei de doctorat și o scurtă descriere a acestei cercetări.
- Capitolul 2, aduce în primplan principalele particularități actuale, în strânsă legătură cu prioritățile Uniunii Europene, privind fenomenele inegalității și discriminării. Sunt identificate principalele obiective și documente de referință pentru a investiga persistența inegalităților sociale dintre anumite grupuri de persoane în România. Tema lucrării se plasează în actualitatea teoretică din sfera discriminării salariale de gen.
- În Capitolul 3, pornind de la analiza diferențelor cheie dintre femei și bărbați, sunt cercetate condițiile de implicare a femeilor pe piața muncii în România. Pe parcursul acestei analize sunt urmăriți indicatori economici precum șomajul, participarea și ocuparea forței de muncă, vulnerabilitatea, segregarea și remunerarea între femei și bărbați și sunt evidențiate tendințele consemnate. Principalele concluzii ale capitolului, scot în evidență inegalități care persistă, datorită faptului că progresele sunt inegal repartizate în societate.
- Capitolul 4, investighează decalajele salariale dintre populația feminină și populația masculină. Din punct de vedere al metodologiei, sunt folosite ecuațiile lui Mincer pentru măsurarea contribuției diferențelor salariale la inegalitatea globală și variația metodologică Neumark a descompunerii tradiționale Blinder-Oaxaca pentru a evidenția diferențele salariale de gen. Studiul se concentrează asupra aspectelor de gen legate de discriminarea populației feminine pe piața muncii din România și folosește microdate din „*Sondajul european privind condițiile de muncă*”, realizat de Eurofound în 2015. Rezultatele arată că introducerea variabilelor categoriale asupra ocupațiilor, îmbunătățește predicția modelului. În cea de-a doua parte a capitolului este analizată diferența salarială din perspectiva maternității. În primul rând, în baza de date sunt păstrate doar femeile și este analizat decalajul diferențelor salariale comparând femeile cu copiii față de cele fără copii. Ulterior, sunt analizate diferențele între bărbații cu copii și cei fără copii. În final, sunt prezentate diferențele salariale între femei și bărbați fără copii.

- Capitolul 5 este o cercetare analitică ce utilizează trei valuri diferite ale „*Anchetei Bugetelor de Familie*”, pentru anul 2006, 2010 și 2016, și abordează aspecte legate de evoluția salariilor în România. Din punct de vedere metodologic este estimat și descompus coeficientul Gini pe venitul din salarii disponibil pentru perioada analizată. Descompunerea lui Blinder-Oaxaca este folosită pentru a examina evoluția diferențelor salariului mediu dintre femei și bărbați. Luând în considerare rezultatele obținute de descompunerea lui Blinder-Oaxaca diferențele au variat de-a lungul celor trei ani analizați, dar rămân pozitive.
- Ultimul capitol, este dedicat concluziilor finale și rezultatelor obținute în perioada de desfășurare a programului doctoral.